

Hva er myelomatose? Hva er immunterapi?

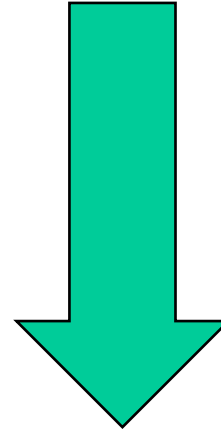
*Anders Sundan
Senter for myelomforskning*

***Kreft er genetiske sykdommer
i den forstand at det alltid er
genetiske forandringer (mutasjoner)
i kreftcellene***

Gener:

DNA

Protein

Mutasjoner fører til at proteinene får andre egenskaper eller blir produsert på feil sted eller til feil tid

Når kreft oppdages har det vanligvis skjedd mange mutasjoner i kreftcellene

Kreft oppstår i celler som deler seg og som har en begrenset levetid

Hva er spesielt for myelomcellene?

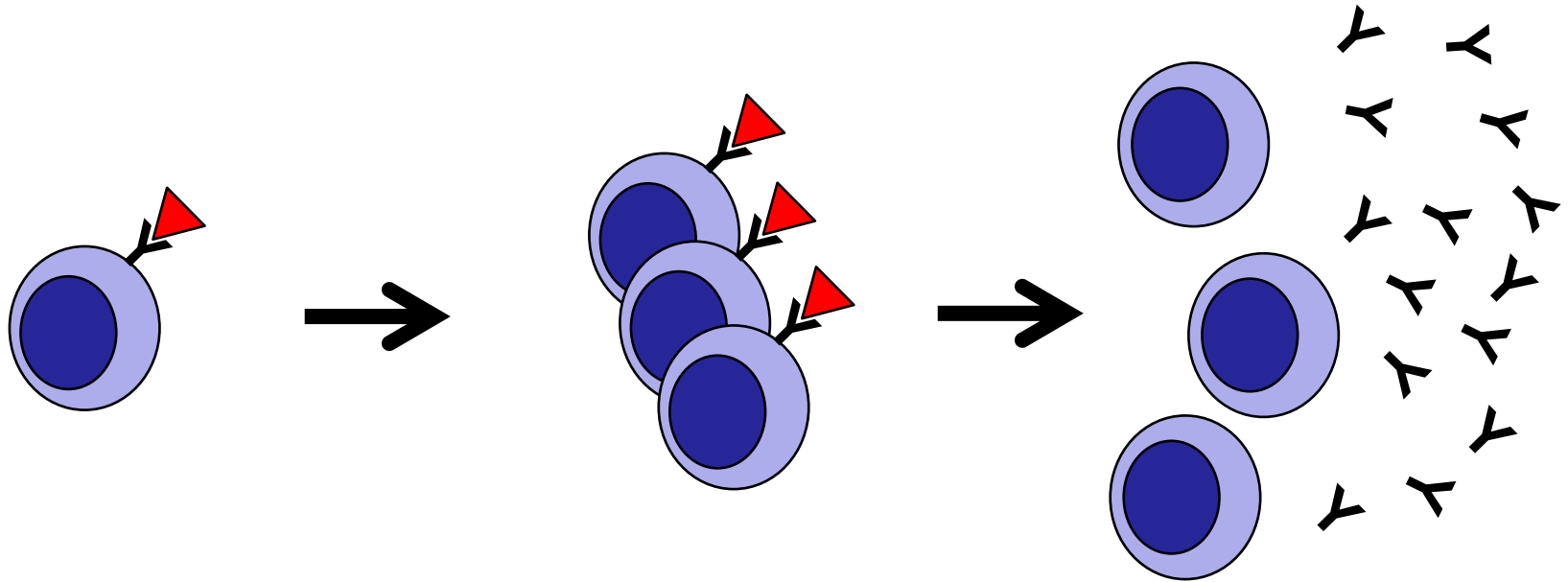
Kreftcellene ved myelomatose er plasmaceller

Plasmaceller lager antistoffer (immunglobuliner) for å beskytte oss mot infeksjoner

Plasmaceller blir «lært opp» til å lage gode antistoffer i en lymfeknute

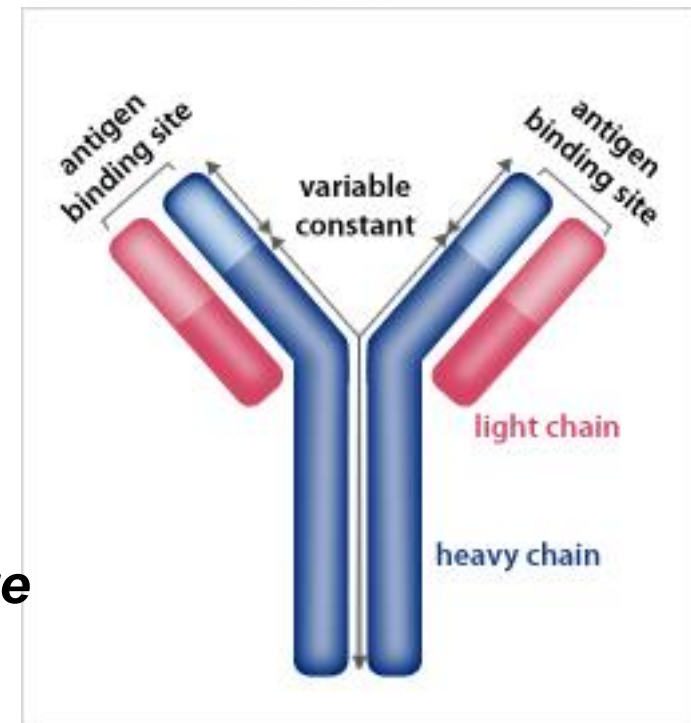
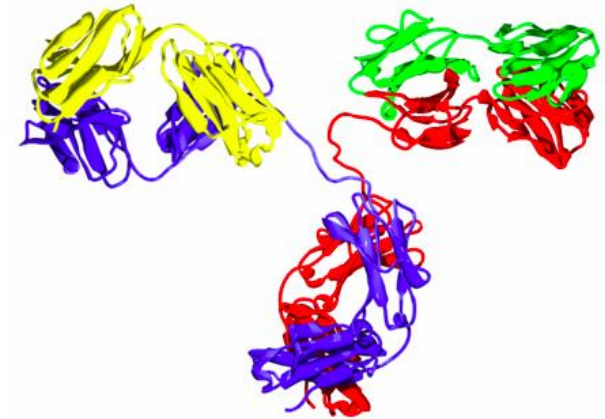
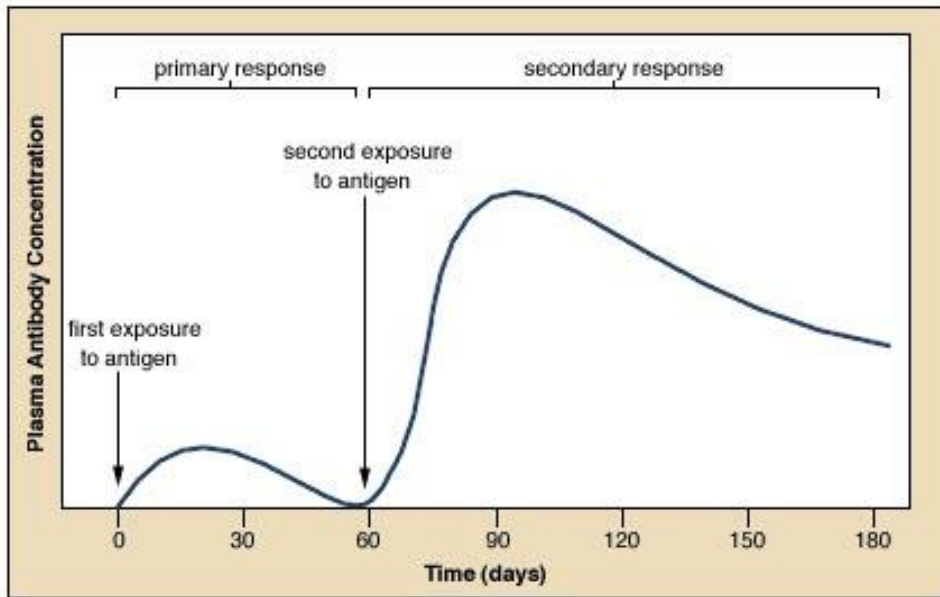
Denne «opplæringa» av plasmaceller er risikofyllt

Modning av B-celler til plasmaceller i lymfeknuter:

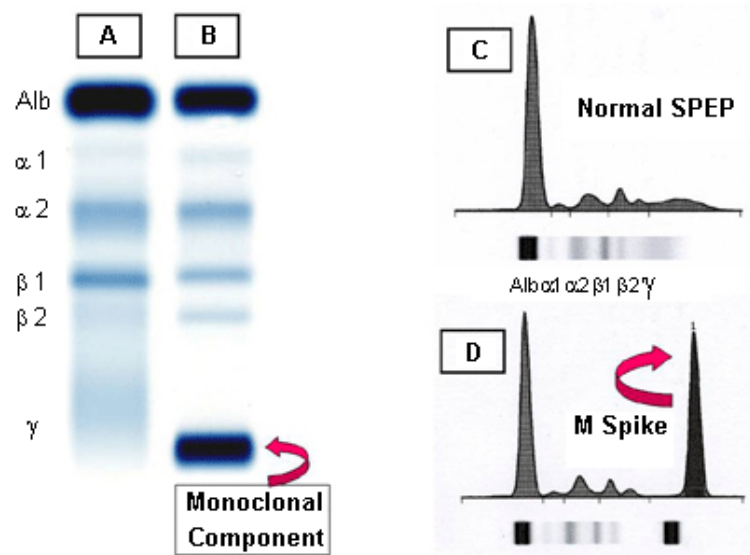
***Innebærer;
Celledeling
Somatisk hypermutasjon
Immunoglobulin klasse-skifte***

**Ved vaksinasjon lager vi antistoffer,
- produksjonen avtar etter en stund**

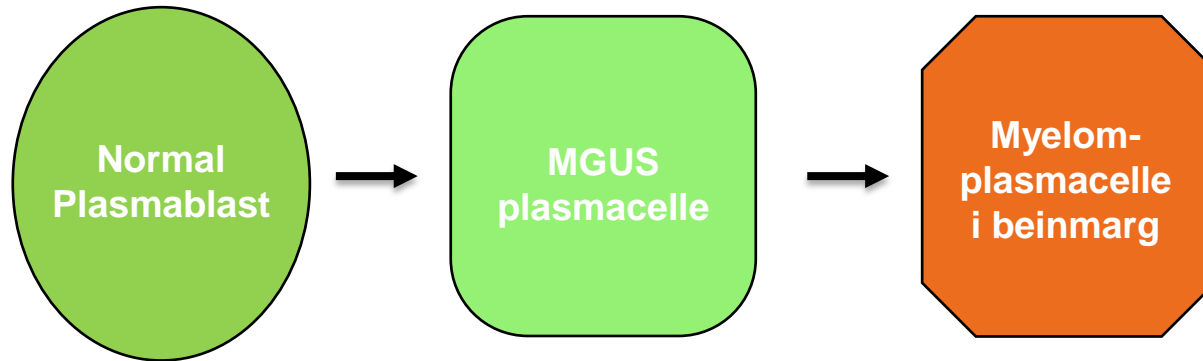
**Ved myelomatose overlever en klon med
antistoffproduserende celler uendelig lenge**

Serum elektroforese (separasjon av proteiner fra serum i et elektrisk felt)

Cellulær utvikling av Myelomatose

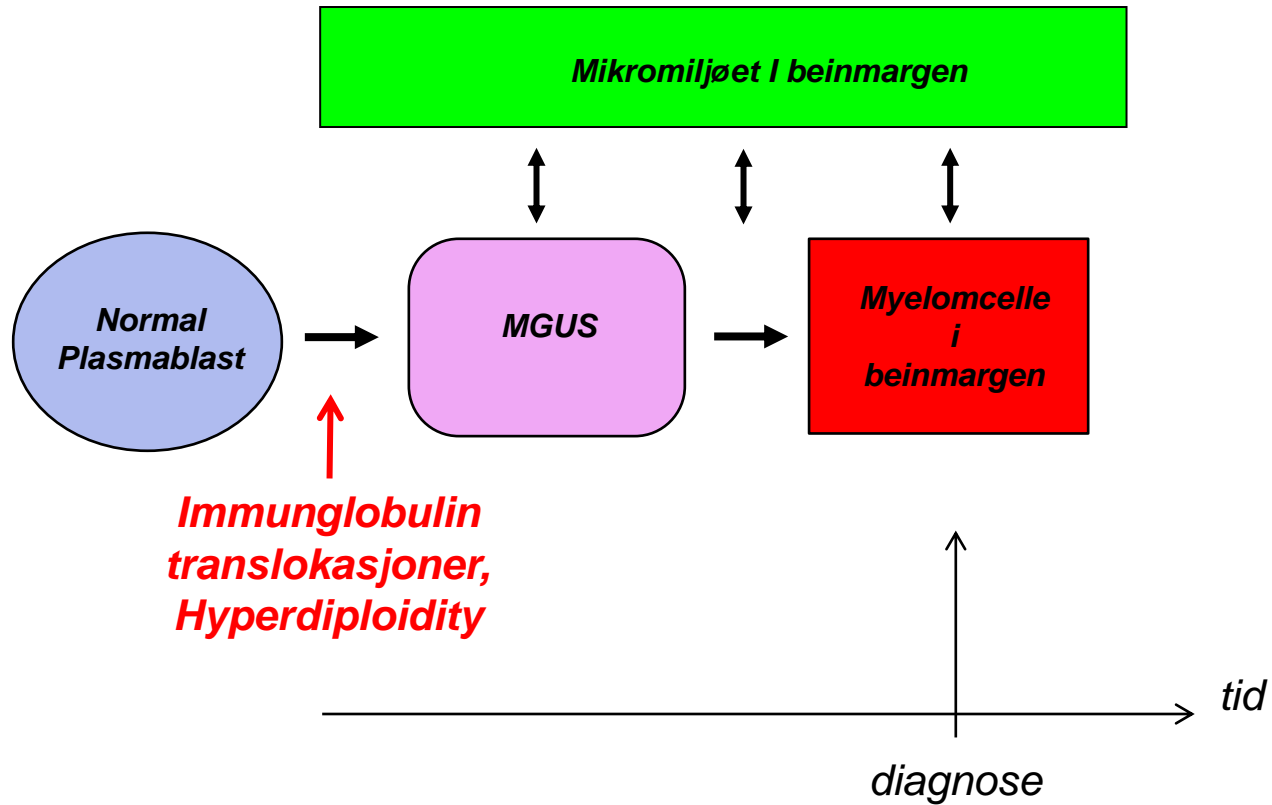

Plasmacellene overlever
- over tid fører det til nye mutasjoner

diagnosetidspunkt

MGUS – Monoklonal Gammopati av Uklar Betydning

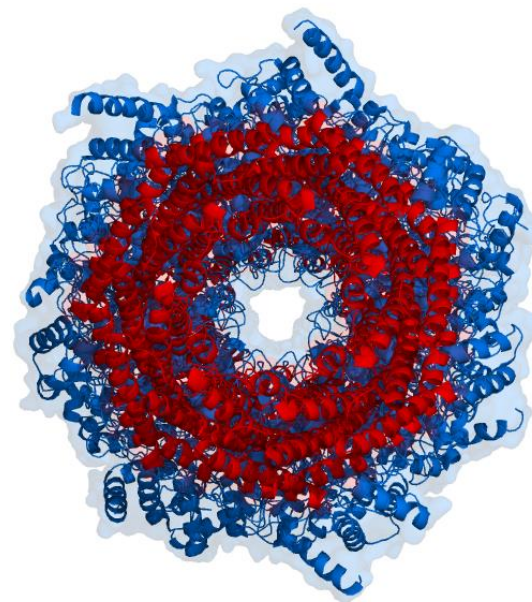
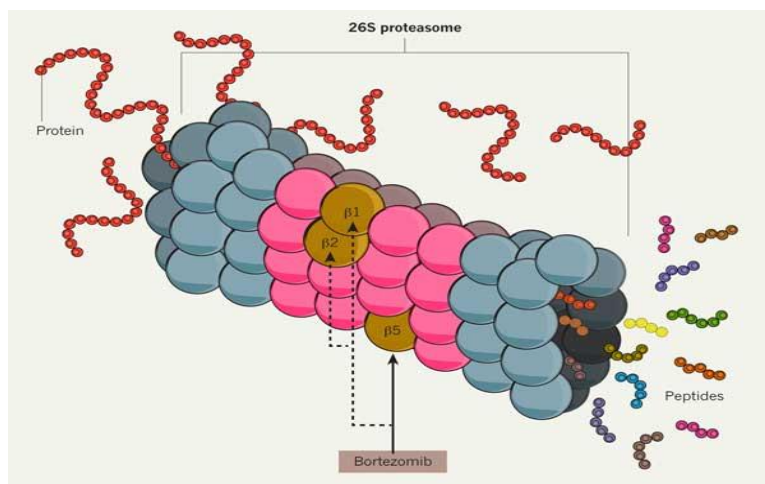

Konsekvenser av immunoglobulinproduksjonen

- ***Cellene sliter med "feilproduksjon" (vrakproduksjon)***
- ***Feilproduserte antistoffer må degraderes og resirkuleres***

I behandling av myelomatose har stoffer som hemmer nedbrytning av proteiner god effekt. Viktigst i plasmaceller er proteindegradering i proteasomer.

Medikamenter som bortezomib (Velcade) og carfilzomib hemmer proteasomer

Hva er immunterapi?

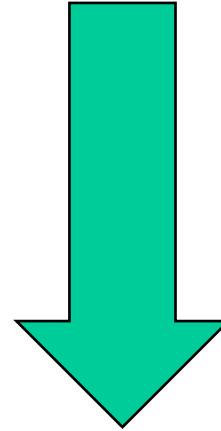
- ***hvordan virker immunsystemet?***
- ***ulike former for immunterapi***
- ***hvorfor den store interessen nå?***

Vi har et immunsystem for å bekjempe infeksjoner (virus, bakterier, parasitter).

Immunsystemet gjør dette ved å gjenkjenne proteiner som det oppfatter som «fremmede»

Gener:

DNA

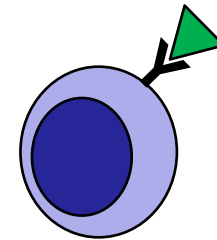
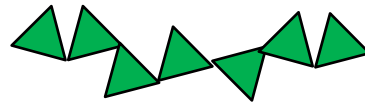

Protein

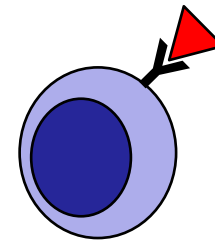
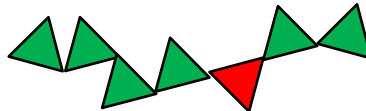
Mutasjoner i kreftceller fører til at proteinene kan oppfattes som «fremmede» av immunsystemet

Immunsystemet gjenkjenner fremmede proteiner ved at disse tas opp, degraderes, og biter av proteinene presenteres på overflata av celler.

Normalt protein

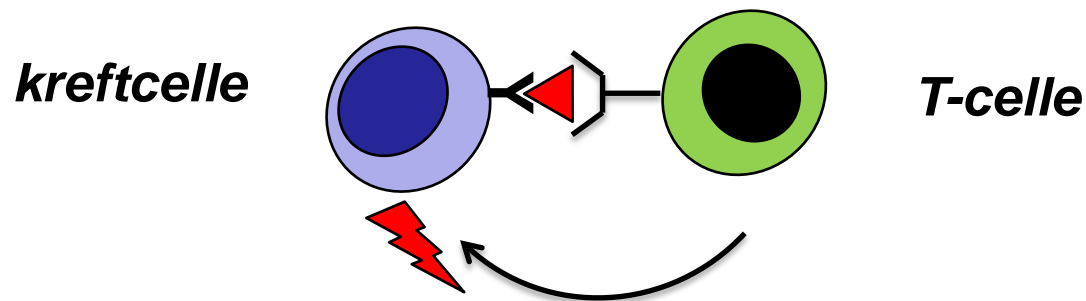
Protein fra kreftcelle

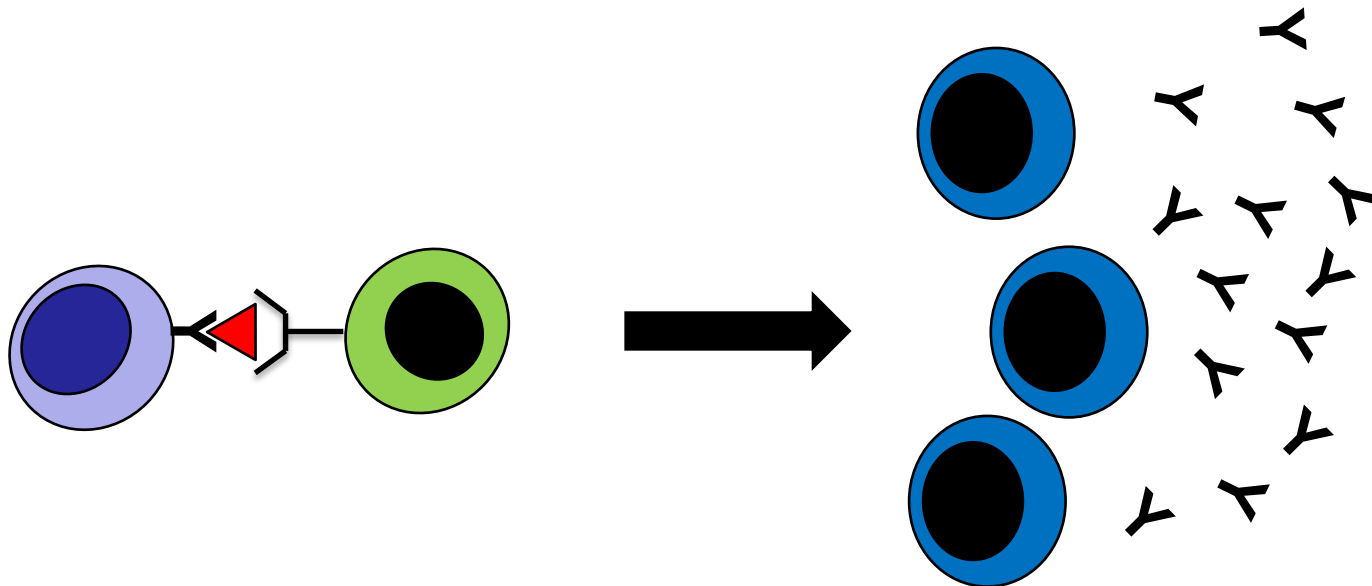

Når et fremmed proteinbit blir gjenkjent av T-celler kan flere ting skje;

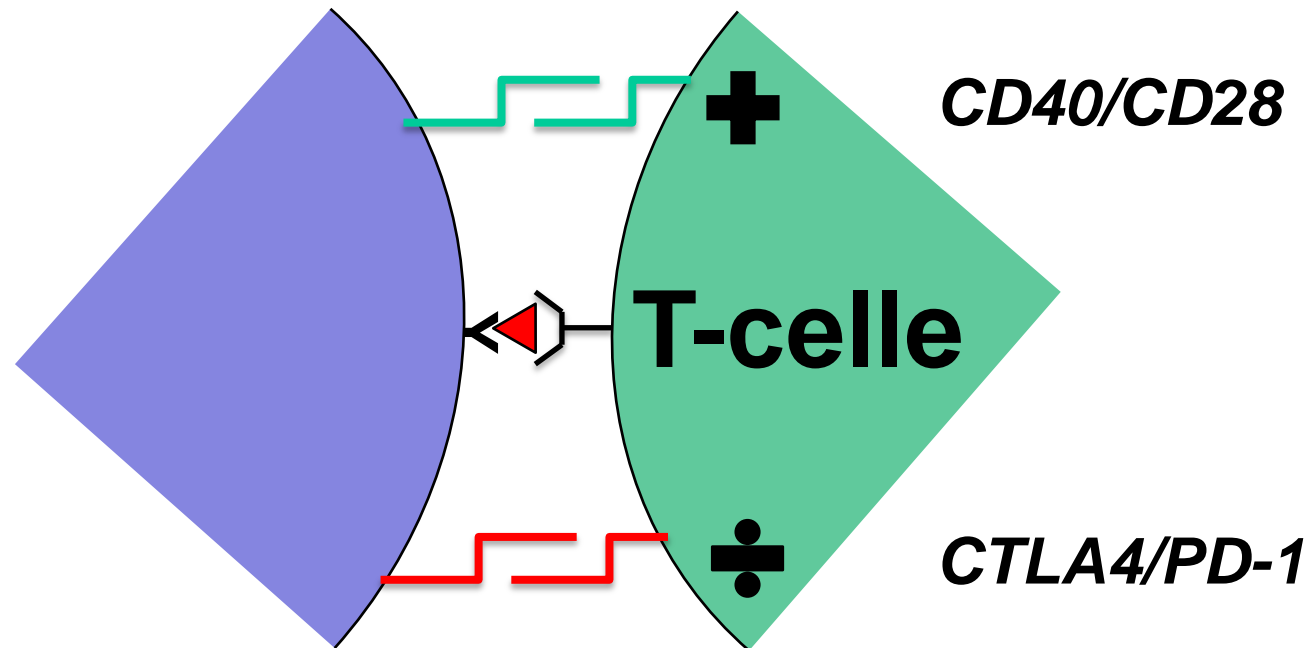
1. T-cellene kan drepe cella som presenterer proteinbiten

2. T-cellene kan få plasmaceller til å produsere antistoff mot kreftcella. Antistoffene kan binde kreftcella og føre til at den blir drept av andre celler.

3. For at T-celler skal aktiveres er det ikke nok at den gjenkjenner en fremmed proteinbit, den trenger også andre stimuli. Slike stimuli kan både fremme og hemme T-celle aktivering.

Ulike typer immunterapi:

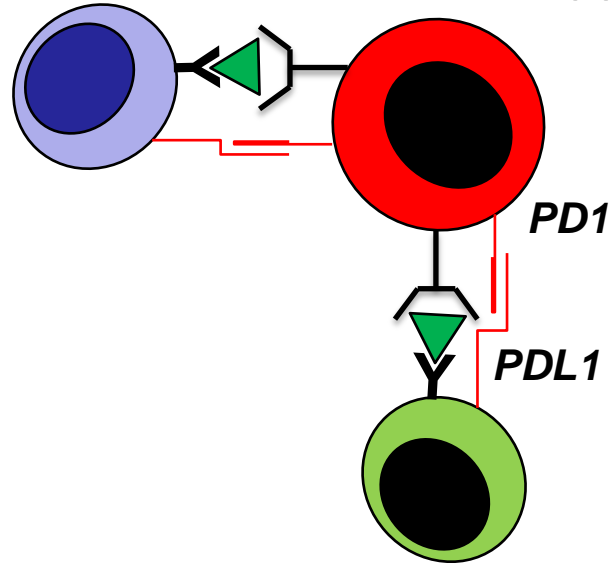
- 1. Antistoff-behandling mot overflatemarkører på kreftceller. Eksempel: anti-CD38 (Daratumumab)***
- 2. Behandling med T-celler som har en T-cellereseptor som gjenkjenner overflatemarkører på kreftceller, såkalt CAR-T behandling***
- 3. Antistoff-behandling mot hemmende overflateproteiner på T-celler. Eksempler: anti-CTLA4 (Ipilimumab), anti PD-1 (Nivolumab, Pembrolizumab)***
- 4. Antistoffbehandling mot hemmende overflateproteiner på kreftceller. Eksempel: anti PD-1L (Durvalumab)***

Utfordringer med immunterapi

- ***Både antistoffbehandling og CAR-T behandling mot overflatemarkører på kreftceller krever at overflatemarkørene bare finnes på kreftcellene***
- ***Bivirkninger fordi det på kort tid drepes mange kreftceller***
- ***Bivirkninger fordi antistoffbehandling mot T-cellene kan aktivere også andre T-celler enn de som responderer på kreftcellene***
- ***Kostnad på behandling***
- ***Markører for suksessfull immunterapi? Hvorfor virker immunterapi av og til?***

Kreftcelle

T-celle

Antigen-presenterende celle

Beinsykdom ved myelomatose

